KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 7.5.2008
KOM(2008) 249 wersja ostateczna

2008/0095 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Słowację jednej waluty w dniu 1 stycznia 2009 r.

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

Wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady zgodnie z art. 122 ust. 2

W dniu 3 maja 1998 r. Rada zadecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Austria i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty z dniem 1 stycznia 1999 r. Dania i Zjednoczone Królestwo skorzystały z przyznanej im możliwości nieprzystąpienia do unii walutowej i w związku z tym nie zostały poddane ocenie przez Radę. Grecja i Szwecja zostały uznane przez Radę za państwa członkowskie objęte derogacją. Dnia 19 czerwca 2000 r. Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Kraje, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. (Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia i Węgry), stały się państwami członkowskimi objętymi derogacją zgodnie z art. 4 odpowiedniego Aktu przystąpienia. Dnia 11 lipca 2006 r. Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r. Bułgaria i Rumunia, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 stycznia 2007 r., stały się państwami członkowskimi objętymi derogacją zgodnie z art. 5 odpowiedniego Aktu przystąpienia. Dnia 10 lipca 2007 r. Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2008 r.

Artykuł 122 ust. 2 Traktatu WE określa procedurę uchylenia derogacji. Procedura ta musi zostać rozpoczęta przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją. Zgodnie z procedurą Komisja i Europejski Bank Centralny (EBC) składają Radzie zgodnie z art. 121 ust. 1 sprawozdania na temat postępów dokonanych przez państwa członkowskie objęte derogacją w wypełnianiu ich zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej. Na podstawie własnego sprawozdania oraz sprawozdania EBC Komisja może przedłożyć Radzie wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie uchylenia derogacji tych państw członkowskich, które spełniają konieczne warunki.

Ostatnie okresowe sprawozdania z konwergencji Komisji i EBC oceniające osiągnięcia w zakresie konwergencji przyjęto w grudniu 2006 r. Dania i Zjednoczone Królestwo nie wyraziły woli przyjęcia jednej waluty. Dlatego ocena postępów konwergencji obejmuje następujące państwa członkowskie objęte derogacją: Bułgarię, Estonię, Litwę, Łotwę, Polskę, Republikę Czeską, Rumunię, Słowację, Szwecję i Węgry. Badanie po raz pierwszy obejmuje Bułgarię i Rumunię, które przystąpiły w dniu 1 stycznia 2007 r. Równocześnie w dniu 4 kwietnia 2008 r. Słowacja złożyła wniosek o ocenę spełnienia warunków koniecznych do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2009 r.

Przedstawione przez Komisję sprawozdanie z konwergencji za 2008 r. zostało przyjęte przez kolegium w dniu 7 maja 2008 r. EBC przyjął swoje sprawozdanie w dniu 6 maja. Sprawozdania obejmują analizę zgodności ustawodawstwa danego państwa członkowskiego, w tym statutu krajowego banku centralnego, z art. 108 i 109 Traktatu oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i EBC. Określono w nich również, analizując spełnienie kryteriów konwergencji i uwzględniając szereg innych czynników wymienionych w ostatnim akapicie art. 121 ust. 1, czy osiągnięty został wysoki poziom trwałej konwergencji.

W swoim sprawozdaniu z konwergencji Komisja stwierdza, że spośród ocenianych państw członkowskich tylko Słowacja spełnia warunki przyjęcia jednej waluty, zakładając, że Rada przychyli się do zalecenia Komisji w sprawie uchylenia procedury nadmiernego deficytu.

Na podstawie własnego sprawozdania oraz sprawozdania EBC Komisja przyjęła załączony wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie uchylenia derogacji Słowacji ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2009 r.

2008/0095 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu
w sprawie przyjęcia przez Słowację jednej waluty w dniu 1 stycznia 2009 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 122 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając sprawozdanie Komisji[1],
uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego[2],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając dyskusje w Radzie zebranej w składzie szefów państw lub rządów,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Trzeci etap unii gospodarczej i walutowej rozpoczął się dnia 1 stycznia 1999 r. Dnia 3 maja 1998 r. Rada, zebrana w Brukseli w składzie szefów państw lub rządów, zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Austria i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty z dniem 1 stycznia 1999 roku.[3]

(2) Decyzją 2000/427/WE[4] Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty z dniem 1 stycznia 2001 roku. Decyzją 2006/495/WE[5] Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty z dniem 1 stycznia 2007 roku. Decyzjami 2007/503/WE[6] i 2007/504/WE[7] Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty z dniem 1 stycznia 2008 roku.

---

1 Sprawozdanie przyjęte w dniu 7 maja 2008 r. - KOM(2008) 248.
2 Sprawozdanie przyjęte w dniu 6 maja 2008 r.
3 Decyzja 1998/317/WE (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 30).
4 Dz.U. L 167 z 7.7.2000, s. 19.
5 Dz.U. L 195 z 15.7.2006, s.25.
6 Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 29.
7 Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 32.

(3) Zgodnie z pkt. 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej załączonego do traktatu WE, Zjednoczone Królestwo powiadomiło Radę, że nie zamierza przejść do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej z dniem 1 stycznia 1999 r. Powiadomienie to nie zostało zmienione. Zgodnie z pkt. 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii załączonego do traktatu WE oraz zgodnie z decyzją podjętą przez szefów państw lub rządów w Edynburgu w grudniu 1992 r., Dania powiadomiła Radę, że nie zamierza uczestniczyć w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej. Dania nie złożyła wniosku o rozpoczęcie procedury określonej w art. 122 ust. 2 Traktatu WE.

(4) Na mocy decyzji 98/317/WE Szwecja jest objęta derogacją w rozumieniu art. 122 Traktatu WE. Zgodnie z art. 4 Aktu przystąpienia[8] z 2003 r., Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Republika Czeska, Słowacja i Węgry są objęte derogacją w rozumieniu art. 122 Traktatu WE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia[9] z 2005 r., Bułgaria i Rumunia są objęte derogacją w rozumieniu art. 122 Traktatu WE.

(5) Europejski Bank Centralny (zwany dalej EBC) został utworzony dnia 1 lipca 1998 r. Europejski system walutowy został zastąpiony mechanizmem kursów walut, którego ustanowienie zostało uzgodnione rezolucją Rady Europejskiej z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia mechanizmu kursów walut w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej[10]. Funkcjonowanie mechanizmu kursów walut (ERM II) w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej zostało określone w porozumieniu z dnia 16 marca 2006 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro określającym procedury operacyjne mechanizmu kursów walut w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej[11].

(6) Artykuł 122 ust. 2 Traktatu określa procedurę uchylenia derogacji w stosunku do przedmiotowych państw członkowskich. Zgodnie z tym artykułem, przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją, Komisja i EBC składają sprawozdania Radzie zgodnie z procedurą określoną w art. 121 ust. 1 Traktatu. Ostatnie okresowe sprawozdania z konwergencji zostały przyjęte przez Komisję i EBC w maju 2008 r. Dnia 4 kwietnia 2008 r. Słowacja złożyła formalny wniosek o przeprowadzenie oceny poziomu konwergencji.

(7) Ustawodawstwo krajowe państw członkowskich, w tym statuty krajowych banków centralnych, muszą w razie potrzeby zostać dostosowane celem zapewnienia zgodności z art. 108 i 109 traktatu WE oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych (zwanego dalej „Statutem ESBC"). Sprawozdania Komisji i EBC zawierają szczegółową ocenę zgodności przepisów prawa na Słowacji z art. 108 i 109 Traktatu WE oraz ze Statutem ESBC.

---

8 Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

9 Dz.U L 157 z 21.6.2005, s. 203.

10 Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 5.

11 Dz.U. C 73 z 25.3.2006, s. 21. Porozumienie zmienione porozumieniem z dnia 14 grudnia 2007 r. (Dz.U. C 319 z 29.12.2007, s. 7).

(8) Zgodnie z art. 1 protokołu w sprawie kryteriów konwergencji, o którym mowa w art. 121 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, kryterium stabilności cen określone w art. 121 ust. 1 tiret pierwsze Traktatu, oznacza, że państwo członkowskie ma trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego stopy inflacji w trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium stabilności cen inflacja jest mierzona za pomocą zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych zdefiniowanych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2494/95 z dnia 23 października 1995 r. dotyczącym zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych[12]. Celem oceny, czy kryterium stabilności cen zostało spełnione, inflacja w poszczególnych państwach członkowskich została zmierzona jako procentowa zmiana średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w stosunku do średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w poprzednim okresie. W okresie dwunastu miesięcy do marca 2008 r. włącznie, trzema państwami członkowskimi o najbardziej stabilnych cenach były Malta, Niderlandy i Dania, ze stopami inflacji wynoszącymi odpowiednio 1,5 %, 1,7 % i 2,0 %. W sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość odniesienia przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna stóp inflacji trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 1,5 punktu procentowego. Obliczona w ten sposób wartość odniesienia dla okresu dwunastu miesięcy do marca 2008 r. włącznie wyniosła 3,2 %.

(9) Zgodnie z art. 2 protokołu w sprawie kryteriów konwergencji, o którym mowa w art. 121 Traktatu, kryterium sytuacji finansów publicznych określone w art. 121 ust. 1 tiret drugie Traktatu oznacza, że w momencie oceny państwo członkowskie nie jest objęte decyzją Rady zgodnie z art. 104 ust. 6 Traktatu WE, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.

(10) Zgodnie z art. 3 protokołu w sprawie kryteriów konwergencji, o którym mowa w art. 121 Traktatu, kryterium udziału w mechanizmie kursów walut określone w art. 121 ust. 1 tiret trzecie Traktatu oznacza, że państwo członkowskie utrzymywało normalne granice wahań, przewidziane w mechanizmie kursów walut (ERM) Europejskiego Systemu Walutowego, bez poważnych napięć przynajmniej przez dwa lata przed dokonaniem oceny. W szczególności przez ten sam okres państwo członkowskie nie zdewaluowało z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec waluty innego państwa członkowskiego. Od dnia 1 stycznia 1999 r. punkt odniesienia dla oceny spełnienia kryterium kursów wymiany stanowi mechanizm kursów walut ERM II. W swoich sprawozdaniach Komisja i EBC oceniły spełnienie tego kryterium w okresie dwóch lat do dnia 18 kwietnia 2008 r.

---

[12] Dz.U. L 257 z 27.10.1995, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1).

(11) Zgodnie z art. 4 protokołu w sprawie kryteriów konwergencji, o którym mowa w art. 121 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, kryterium konwergencji stóp procentowych określone w art. 121 ust. 1 tiret czwarte Traktatu oznacza, że w ciągu jednego roku przed dokonaniem oceny państwo członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nieprzekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium konwergencji stóp procentowych wykorzystano stopy procentowe porównywalnych, reprezentatywnych dziesięcioletnich obligacji państwowych. Celem oceny, czy kryterium konwergencji stóp procentowych zostało spełnione, w sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjna przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna nominalnych długoterminowych stóp procentowych trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 2 punkty procentowe. Obliczona w ten sposób wartość referencyjna dla okresu dwunastu miesięcy do marca 2008 r. włącznie wyniosła 6,5 %.

(12) Zgodnie z art. 5 protokołu w sprawie kryteriów konwergencji, o którym mowa w art. 121 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komisja dostarcza dane statystyczne wykorzystywane w ocenie spełnienia kryteriów konwergencji. Komisja udostępniła odpowiednie dane statystyczne służące do przygotowania niniejszego wniosku. Dane budżetowe zostały dostarczone przez Komisję, po tym jak państwa członkowskie złożyły do dnia 1 kwietnia 2008 r. odpowiednie sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 3605/93[13] z dnia 22 listopada 1993 r. w sprawie stosowania Protokołu w sprawie procedury dla nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

(13) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Słowację w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej Komisja stwierdziła, że:

a) przepisy prawa krajowego na Słowacji, w tym statut krajowego banku centralnego, są zgodne z art. 108 i 109 Traktatu WE i ze Statutem ESBC/EBC,

b) w odniesieniu do spełnienia przez Słowację kryteriów konwergencji określonych w wymienionych czterech tiret art. 121 ust. 1 Traktatu stwierdza się, że:

– średnia stopa inflacji na Słowacji w okresie dwunastu miesięcy do marca 2008 r. włącznie wyniosła 2,2 %, a więc znacznie poniżej wartości odniesienia, i prawdopodobnie pozostanie poniżej wartości odniesienia w najbliższych miesiącach, choć przy zwężającym się marginesie;
– deficyt budżetowy na Słowacji zmniejszono w sposób wiarygodny i trwały do poziomu poniżej 3 % PKB; Komisja zaleca zatem Radzie uchylić decyzję w sprawie istnienia nadmiernego deficytu na Słowacji;
– od dnia 28 listopada 2005 r. Słowacja jest członkiem mechanizmu ERM II; w okresie dwóch lat do dnia 18 kwietnia 2006 r. słowacka korona (SKK) utrzymywała się w normalnych granicach wahań bez poważnych napięć i Słowacja nie zdewaluowała z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu korony wobec euro;

[13] Dz.U. L 332 z 31.12.1993, s. 7. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 2103/2005 (Dz.U. L 337 z 22.12.2005, s. 1).

– w okresie dwunastu miesięcy do marca 2008 r. włącznie długoterminowa stopa procentowa na Słowacji wyniosła średnio 4,5 %, a więc poniżej wartości odniesienia,

c) w świetle oceny zgodności prawnej i spełnienia kryteriów konwergencji oraz dodatkowych kryteriów, a także zakładając, że Rada uchyli decyzję o istnieniu nadmiernego deficytu, Słowacja spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro.

(14) Rada, działając zgodnie z zaleceniem Komisji, uchyliła w dniu 3 czerwca 2008 r. decyzję Rady o istnieniu nadmiernego deficytu na Słowacji[14].

(15) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, decyduje, które państwa członkowskie objęte derogacją spełniają warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty, oraz uchyla derogacje w stosunku do danych państw członkowskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Słowacja spełnia warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty. Derogacja w stosunku do Słowacji, o której mowa w art. 4 Aktu przystąpienia, zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2009 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Artykuł 3

Niniejszą decyzję publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w

W imieniu Rady
Przewodniczący

[14] Dz.U. L z , s. .